

ŽELEZNIČARSKI VESTNIK

STROKOVNO GLASILO PROMETNE ZVEZE.

Izhaja 1. in 15. vsakega meseca in velja za privatne naročnike za celo leto 40 D, za pol leta 20 D, za četrt leta 10 D. Izven Jugoslavije 52 D. Naročnina se pošilja na Osrednji odbor Prometne zveze, Maribor, Aleksandrova cesta št. 6. Naročnina se plačuje naprej. Člani Prometne zveze dobivajo list brez

posebnega naročila. — Osrednji odbor Prometne zveze tudi sprejema naročnino, dopise, inserate in reklamacije. Dopisi se ne vračajo. Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne objave primeren popust. Nezaprite reklamacije so poštne proste. — Čekovni račun št. 13.351.

Štev. 17.

Maribor, dne 1. decembra 1926.

I. letnik.

Moč železničarskega stanu.

Razmere, duševne in gospodarske, se v zgodovini strahovito spreminjajo. Kako visoko se je dvignila duševna izobrazba današnjega človeka! Do zadnje hribovske vasi je prodrli časopis, v oddaljenih hribovskih krajih upeljajo po hišah električno razsvetlavo, rabijo pri gospodarskem delu stroje in druga moderna gospodarska sredstva, zidajo nove stavbe za ljudi in hleve za živali po vseh modernih zdravstvenih (higijeničnih) predpisih. Velikanski napredek na celi črti proti prejšnjim stoletjem, ko ljudje še niso znali ne čitati, ne rabiti strojev, ne zidati udobnih, zračnih stanovanj.

Notranji in zunanji napredek človeštva je spremenil tudi socialno (družabno) stališče človeka. Nekdaj so bili samo trije glavni stanovi: kmetski, duhovniški in vojaški stan. Danes pa je človeška družba ravno vsled vsestranskega duševnega in posebno še gospodarskega napredka človeštva mnogo bolj stanovsko razčlenjena. Nastalo je vse polno novih stanov v modernem času, vsak napredek bodisi na tem ali onem polju je povzročil postanek novega stanu, tako, da ima vedno večja množica ljudstva priliko za zaslužek.

Med temi številnimi novimi stanovi, delavskimi in obrtniškimi, ki so tako nastali, je tudi železničarski stan. Železničarski stan še ni niti 100 let star in že šteje na stotoče in milijone članov. V novodobnem gospodarskem in prometnem življenju igra velemenično vlogo, saj pripada tistemu stanu, na katerega ramah sloni ves moderni promet, izmenjava blaga med sloji po posameznih krajih, — med državami, narodi in svetovnimi deli. V današnjem gospodarskem stanju je od železničarjev in od železniškega prometa odvisno življenje milijonov in milijonov ljudi po naših modernih velemestih, trgih in industrijskih središčih.

Vedno bolj se širi železniška mreža, najbolj oddaljene in nedostopne kraje so približale prometu železniške tračnice. Kjer so bili nekdanj puščoba, zapuščeni in brezkulturni kraji, tam je sedaj življenje, izobrazba in blagostanje, v veliki meri po zaslugi železnice in tistih, ki stoje v službi železnice.

A napredek železnic še nima ustaljenih mej, vedno dalje prodira, črni, železni voz, vedno več ljudi prihaja v območje njegovih dobrot, vedno več je pa tudi tistih, ki so uslužbeni kot železničarji v njegovi službi.

Železničarski stan raste na celi črti i po številu i po vplivu na gospodarsko blagostanje človeštva. Če je to res, ali ni tudi dolžnost železničarskega stanu in vseh tistih, ki delujejo v njem, da raste tudi po organizirani moči?! Škoda velikanskega števila, škoda naših lepo naobraženih železničarjev, če ne bodo znali potom strumne in energične organizacije izrabiti ugodnosti železničarskega stanu v svoj prid.

Čeravno imamo ravno železničarji i po svoji službi i po svoji izobrazbi tako enake stanovske interese, kakor mogoče nobeni člani kakega drugega stanu, vendar je naša železničarska organizacija razcefrana, needina in razkosana bolj kakor kateregakoli drugega stanu. Na koliko stanovskih organizacij smo razdeljeni! Treba pa bi bilo, da bi šli vsi enotno, kakor eden mož v eno organizacijo. Ta bo potem dovolj močna, da sprejme nase vse težke naloge, da podpira, dviga železničarski stan, da se bo mogel uspešno boriti za obstanek, za svoje pravice, pa ne samo za svoje pravice — to bi bilo presebično — temveč za pravice vseh slojev, celega naroda. Saj je vsak stan dolžen ne samo skrbeti zase, temveč čim bolj je zrel, čim več ima pametnih ljudi, tudi za pravice celega človeštva. Saj to tudi nam železničarjem ne bo nič škodilo, ako se bomo potegovali tudi za druge siromake in sloje. Menda ni noben stan tako navezan na blagostanje drugih slojev, kakor železničarski. Če drugi sloji propadajo, tudi železničarjem slabo gre. Zato bomo mi železničarji pri Prometni zvezi stali s tistimi, ki krivico in preganjanje trpe, bok ob boku.

Ta solidarnost z drugimi je tudi naš ponos, posebno naše Prometne zveze. Skupnost z drugimi bo tudi izraz naše moči. Ker bomo vsak dan močnejši, ker naš stan napreduje, bo morala tudi naša organizacija napredovati. — Naše organizacije pa se naj nihče ne boji! Z našo organizacijo bomo sebi pomagali, da bomo mogli pošteno živeti, potem pa hočemo pomagati tudi drugim slojem. Zato živeli močna železničarska organizacija, živela naša Prometna zveza!

Naš položaj.

Mnogokrat se je že pisalo o železničarskem položaju. Žalibog, da so vse te lepe misli ostale le na papirju in niso dosegle svojega zaželjenega uspeha.

Pojdimo zopet nekoliko nazaj in pogledimo naš položaj v prvih mesecih naše ujedinjene države. Needinost železničarskih organizacij je dala povod, da so se začele organizacije boriti druga zoper drugo, vsaka izmed teh je imela namen, z raznimi frazami izpodmakniti tla svoji sorodni strokovni organizaciji. Pri tem nečednem delu se niso posluževale le stvarne kritike, ampak so si izmišljali razne laži, s katerimi se je skušalo ubiti drugo organizacijo, dočim so si sami trkali na prsi, češ, le mi sami delamo za dobrobit železničarskega stanu. Ako se pa dalje poglobimo v študij železničarskega vprašanja, dobimo popolnoma drug poj. Najglavnejši in najvažnejši del tega je, da se mora prej kot slej zmanjšati število železniških organizacij. Ta ideja, ki se je že večkrat sprožila, je bila vedno v prvih hipih videti, da bo imela uspeh in da bi se ustanovila enotna strokovna železničarska organizacija v Jugoslaviji. Prišle so pa vedno gotove osebe, ki so se na eni strani vzemale za enotnost, na drugi strani so pa s svojim neod-

kritosrčnim delom rušili to edinstvo. Ti ljudje se na noben način niso mogli ločiti od svojega fanatizma ter so hoteli za vsako ceno obvladati položaj, naj potem trpi tudi sama organizacija. Pri teh ljudeh ne pomagajo nobeni protesti članstva, čeprav so upravičeni. Zato je upravičena sumnja, da do zmanjšanja števila organizacij še kmalu ne bo prišlo in to do časa, dokler se gotovi gospodje ne umaknejo v ozadje in stopijo v ospredje možje, ki bodo sposobni za tako delo, ki se javno politično ne bodo udejstvovali in bodo tako politično nepoznani. Le v take vodilne faktorje organizacij bodo imeli železničarji zaupanje in bo le taka organizacija imela uspeh. Dokler pa ti gospodje, ki so po večini člani Ujedinjenega Saveza, ne bodo prišli do tega prepričanja, je poskus za tako močno in enotno organizacijo nemogoč.

Prometna Zveza je in bo stala vedno in neomajano na tem stališču, da se le s poštnim in smotrenim delom lahko nastopa pred članstvom. Pri tem se pa bo izogibala vedno vsakega političnega vmešavanja, in odločno zavračamo tiste, ki nam podtikajo strankarsko pobarvanost organizacije. Naša organizacija bo podpirala v boju za naše pravice vsako organizacijo, pa tudi vsako stranko, ki bo res delala za železničarske koristi.

Razne okrožnice.

Okrožnica št. 135/VI. H. f. 26. Predmet: Sprememba ordinacijskih ur dr. Dereanija in dr. Hausa v Centralni ambulanti v Ljubljani. — Vsem službenim edinicam in gg. železniškim zdravnikom! Od 1. novembra spremeni g. dr. Dereani, specialist za ošesne, ušesne, nosne in vralne bolezni v Centralni ambulanti v Ljubljani svoje ordinacijske ure tako, da bo ordiniral vsako sredo in petek od 11½ do 12½. V sobotah ordinacija odpade. Od tistega dne bo ordiniral specialist za notranje in pljučne bolezni g. dr. Haus poleg pondeljka in četrтка od 11. do 13. ure kot doslej še v torek od 11. do 13. ure. Poslani sezname naj se popravijo primerno in upravičenci obveste. Direktor: inž. Knežević.

Okrožnica št. 6-IV. Predmet: Perzonalni premog na obroke. Na številne prošnje in intervencije se bo v področju ljubljanske direkcije, počenši z novembrom 1926, dajal perzonalni premog železničarjem v odplačilu na tri obroke na ta način, da bo od perzonalna naročen premog do nadaljnjega plačala finančnemu odelenju »Gospodarska poslovalnica direkcije drž. železnic v Ljubljani«. Perzonalni premog bo stal kljub temu, da se bo odplačeval v obrokih, 1 tona 280 Din. Premog naročajo uslužbenci, kojih prejeme likvidira direkcija drž. železnic v Ljubljani na isti način, kakor dosedaj in isti kvantum, kakor je določeno v čl. 36 »Pravilnika sporednih prinaldežnosti«. Službene edinice javijo naročeno množino s točno navedbo skupne svote finančnemu oddelku in odseku II/1 direkcije, odtegujejo perzonalu zneske za premog v treh obrokih, počenši takoj prvega vsakega meseca po naročitvi premoga in odvajajo te ubrane zneske, kakor tudi svote, ki jih naročnik plača takoj pri naročilu običajnim potom direkciji z opazko na čekovni položnici perzonalni premog. — Naročen in od gospodarske poslovalnice vnaprej plačan premog dobi perzonal v postajah, kjer se nahajajo železniška skladišča premoga, to so kurilnice in sicer Ljubljana glavni kol. I, gorenjski kol. II in Maribor. Te matične kurilnice organizirajo po lastnem preudarku na podlagi faktičnih zalog premoga izdajo istega poleg izdaje iz lastne zaloge tudi iz zalog svojih podružnic, neposredno prideljenih malih kurilnic in strojno opremljenih postaj. Vsaka stranka se more izkazati s potrdilom službene edinice, da je premog naročila kurilnica, pa vzame potrdilo o izdanem premogu. Postaja, kjer ni zalog železniškega premoga, bodo dobile po najkrajšem času naročeni premog iz skladišč kurilnic. — Službene edinice morajo voditi natančen seznam o naro-

čenem perzonalnem premogu in garantirajo tudi, da bode znesek posamezniku, kakor zgoraj povedano, odtegnjen in odveden. Vsaka nerednost pri perzonalnem premogu, zlasti ako bi se hotelo s tem blagom verižiti in prodajati ne-železničarjem, se bo najstrožje obravnavala in disciplinar- no kaznovala. Do 31. oktobra 1926 naročeni in plačani perzonalni premog se bode dobavljal na dosedanji način. — Direktor: inž. Knežević. — Ta okrožnica je bila izdana že 29. oktobra 1926 in vendar edinice še do 20. novembra niso znale, kako in kaj naj v tem oziru ukrenejo. Nato je izšla dodatna okrožnica, iz katere posnamemo le nekatere reči za tokrat. Premog se bo lahko naročeval samo od 1. do 10. vsakega meseca. Na obroke dobi premog le nastavljen osebje in oni delavci, ki imajo pravico do provizije, ostali morajo plačati v gotovini. Kakor že omenjeno, drugi o tem več.

Iz osrednjega odbora.

Iz intervencij. Ker se dogajajo slučajji, da se zobozdravljenje na račun bolniške blagajne še vedno zavlačuje, je osrednji odbor vložil na direkcijo spomenico, v kateri se zahteva, da se slučaj progovnega delavca N. N. v Naklem preišče, ker že dve leti čaka na popravilo svojih umetnih zob, ki si jih je poškodoval v službi in sicer že meseca oktobra 1924. Nadalje se je zahtevalo, da se prošnje za vštetje službenih let v provizijski sklad rešujejo pravično ter se je navedel slučaj delavca v Kočevju, ki že leto dni čaka odgovora na tozadevno vlogo, med tem, ko so drugi v enakih ozirih že dobili povoljne rešitve. Radi pomožnih progovnih čuvajev se je predlagalo, da se isti nastavijo, ker nekateri vršijo službo do 18 ur na dan, a plača se jim le 8 ur. Prizadetim pritiče službena obleka, katere pa ne dobijo, na drugi strani pa se zahteva, da jo morajo imeti. Ako se zahteva nošnja službene obleke, se jim ista tudi mora izdati. Delavstvo je plačano preslabo, da bi si predpisano obleko zamoglo samo kupovati. Za neplačan čas čez 8 ur se jim naj izplača primerna odškodnina, 20% doklada eksekutivnemu osebju se naj povrne. Istotako se naj pripoznavajo doklade za razna čiščenja in čuvanja, kakor n. pr. za čuvanje cestnih prehodov, in doklada od prodanih vozovnic na postajališčih. Zahteva, da se nočne čuvaje povsod, kjer so potrebni, nastavi, je upravičena, ker morajo nositi nočni čuvaji veliko odgovornost. Že štara naša zahteva je, da se delavstvu za dela ob grdem vremenu izdajo dežni plašči. Radi delavskih legitimacij se je ponovno interveniralo, da se izvede prolongacija in da se delavstvu dovoli uporaba brzovlakov. Brž, ko bomo dobili odgovor, ga bomo objavili.

V zadevi upokojenecev smo dobili naslednje pojasnilo: Ministrstvo financ odgovarja, da o kaki novi razvrstitvi upokojenecev, ki so bili upokojeni pred uveljavitvijo zakona o drž. prometnem osebju, vsled čl. 209 in 210 imenovanega zakona ne more biti govora. Kar se pa tiče prevedbe starih kronskih penzionistov, bodo ti v kratkem prevedeni, je že vse pripravljeno, tudi tozadevni zakonski osnutek je že gotov. Toda prevedba sama ne bo imela nikakega vpliva na čin, odnosno na službeni položaj kronskega penzionista; slednjim se hoče s to prevedbo zboljšati le materijelni položaj s tem, da se jim poviša kronska penzija na odgovarjajočo svoto v dinarjih.

Seja osrednjega odbora PZ se vrši v torek, dne 7. t. m., ob 7. uri zvečer, v tajništvu. Ker je na dnevnem redu med drugim tudi razgovor, kako še bolj poživiti delo v posameznih skupščinah, se vabijo na sejo tudi odborniki mariborske in tezenske skupine. Nadalje bodo na tem sestanku tudi poročali predsedniki kategorijskih odsekov. Če bi bil kateri poročevalec službeno zadržan, naj si pravočasno poišče nadomestnika, ki bo lahko mesto njega prišel poročat.

Dopisi.

Sestanek v Rušah. Osrednji odbor PZ je sklical za 5. decembra t. l., to je prvo nedeljo v imenovanem mesecu, v Rušah sestanek, ki se bo vršil po rani sv. maši v prostori stare šole. Iz Maribora pride tudi poročevalec osrednjega odbora. Tovariši iz Ruš in bližnje okolice, pridite sigurno na sestanek, pripeljite tudi druge seboj!

Prizadjana krivica provizionistom. Železniške uprave so svojim uslužbencem nadomestile en del plače z železniškimi legitimacijami za režijsko vožnjo, katere smo svojočasno uživali tudi vpokojevcem brez razlike. A kaj se je zgodilo nam nenastavljenim vpokojencem, to je provizionistom, miloščinarjem in nezdognim rentnikom? Za leto 1926 že teh prisluzhnenih pravic nismo bili več deležni. Kar naenkrat so se nam odvzele. Ne moremo nikamor, niti toliko, da si vsaki mesec vsaj enkrat nakupimo življenjske potrebščine v kraju, kjer so cenejše. Kaj smo zakrivali mi, da se nas je tako kruto kaznovalo? Dajte nam nazaj naše stare, krvavo zaslužene pravice! Vsaj toliko dobrosrčna bi bila lahko naša uprava napram nam, da nam ne bi kratila starih pravic, če nam že novih ne da. — Prizadeti.

Javno vprašanje na g. železniškega ministra! Ali Vam je znano, g. minister, v kakšni bedi se nahajamo železniški invalidi, in da še svoje rente prejemamo vedno v kronah? Ali Vam je znano, da je bil izdan novi pravilnik za nezdognne rentnike? Člen 8 tega pravilnika imenuje tudi ministristvo saobračaja in nas železniške invalide. Ta pravilnik je podpisal g. minister za socialno politiko dr. Peleš že dne 24. decembra 1923 pod št. 124.474. G. minister! Ali hočete ukreniti potrebno, da se po imenovanem pravilniku uredijo nezdognne rente tudi nam železniškim invalidom? In to od časa, ko je imenovani pravilnik stopil v veljavo. Vedite, g. minister, naša beda je neznosna, ureditev naših nezdognnih rent nujno potrebna. — Železniški invalidi.

V tujini.

V strokovnem glasilu kršč. železničarjev v Avstriji čitamo: Strahovite razmere vladajo danes v Rusiji. Prav žalostna je usoda žene, v kateri ubijajo vse nežne čute, ki krasijo žensko. Posledica tega je, da je tudi vzgoja otrok skrajno slaba. Mnogo otrok je, ki so postali sirote vsled svetovne vojne, veliko število jih je, ki so jih stariši iz obupa vsled gladu in neizmerne bede zapustili. Ta deca je brez vsake vzgoje. A tudi otroci, ki še imajo stariše, se že v rani mladosti odtujijo očetovi hiši. Že v 6. letu postanejo člani komunistične družbe. Učijo se, da je 4. božja zapoved neumnost. Povedo jim, da ni treba spoštovati očeta in matere, ni jih treba slušati. Ti otroci propadejo popolnoma in so šiba božja celi državi. V velikih tropah hodijo divji, bolni in okuženi z najostudnejšimi boleznimi po vseh krajih in se nikogar ne boje. Pred nedavnim časom je taka mlada druhal v Moskvi napadla večnadstropno hišo in izgnala vse stranke iz nje. Prišla je policija, da bi razgnala deco. A ni se ji to posrečilo. Ako pridejo v kakšno vas k kmetu, jim ta navadno da vse, kar zahtevajo, prvič že iz usmiljenja, drugič pa iz strahu. Nesrečni mladež preti namreč z raznimi grožnjami. Napadajo ljudi, kakor divje zveri — z zobmi. Pri tem otrok s slinami prenese svojo bolezen na človeka, katerega ugrizne. Ljudstvo, ki je izgubilo vso vero v svojo mladino, še samo čaka, kedaj bo konec njenih napadov in pohodov. S tolpo otrok koraka namreč smrt in vsaki dan jih nekaj umrje. Na to čakajo sedaj voditelji in vzgojitelji teh otrok, a če vedo, da so oni krivi, da je mladina taka, ker so jo vzgajali brez vere, uničujoč v otroški duši vse dobre kali — kdo ve!

Tovariši, širite naš list!

Razno.

Nesreča? Pred kratkim so našli od postaje Pesnica nekoliko naprej ob železniškem tiru truplo neznanega moža. Pri mrliču niso našli nobenega dokumenta in nihče ga ni spoznal. Govori se, da mora biti iz Avstrije. Ne ve se, ali gre za samomor, železniško nesrečo ali zločin.

Iz Bukarešte poročajo, da sta na postaji Faraconi-Maracesti trčila tovorni in osebni vlak. Tri lokomotive in več vagonov je popolnoma razbitih. 20 oseb je ranjenih.

Nesreča v železniškem predoru. V prejšnjem tednu je našel železniški čuvaj v predoru med Bohinjsko Belo in Obernami na progi med tračnicami od vlaka povoženo truplo nekega moža. Komisija je dognala, da je ponesrečenec Martin Dobravec iz Koprivnika. Da si prikrajša pot domov, je šel skozi tunel. V začetku tunela je zgubil klobuk, pozneje nož iz žepa in najbrž je na tračnicah padel. Med tem je privozil osebni vlak, ki ga je zgrabil in mu odtrgal skoraj celo glavo in nogo pri stopalu. Preko mrtvega trupla sta šla še dva vlaka.

Nova telefonska proga Bratislava—Maribor—Zagreb bo že pred letošnjim Božičem dogotovljena in takoj izročena prometu.

Največji plaz v Sloveniji je blizu Pilštajna. Začel se je že pri povodnji dne 8. avgusta t. l. Voda se je pod zemljo nabirala že stoletja. Odtokala je v dolino. Sedaj pa se je nabralo toliko vode, ki ni imela prostora za odtok. Zato je vzdignila najprej vinograd posestnika Štritih in ga nesla v dolino. Plaz še leze naprej. Vzdiguje travnike, njive in sadonosnike z drevjem vred in je prelomil tudi okrajno cesto na dveh krajih. Sedaj so že vojaki iz Celja pod vodstvom inženjerjev na delu.

V Bolgariji je v vasi Cephapare sekal te dni neki drvar po imenu Čolakov drevesa. Pri tem je zadel na neko kamenito ploščo. Ko jo je premaknil, se mu je zasvetil kup zlatnikov. Vrednost najdenega zaklada znaša 60 milijonov levov.

V Londonu so razstavili hišo, visoko dve nadstropji, katera je bila žgotovljena v štirih dneh in pol. Hiša je iz jeklenega ogrodja in iz cementa. Stane pa okoli 150 funtov, to je okoli 40.000 Din. V Ameriki so že na tisoče takih hiš postavili.

Amerikanski časnikar piše, da je videl, kako je opraskal neprevidni mladi lev pri igri v kletki nos svoji mami levinji. Ta mu je dala zato par zaušnic in ga je vlekla v kot, kjer se ni upal mladič celih 10 minut ganiti. Ko je začel zopet delovati pri igri, je bil pazljiv in previden.

Iz razprave o proračunu ministertva za promet.

(Dalje.)

Največja in najboljše urejena je gotovo drž. železniška delavnica v Mariboru s svojo filijalko v Ptujju. Delavnica v Mariboru šteje danes približno 1600 nastavljenecv in delavcev. Razne komisije, gg. ministri in generalni direktorji so pri vsakem ogledu tega velikega podjetja izrazili svojo radost, da ima naša železniška uprava to ustanovo v svoji lasti. Delavstvo v tem podjetju je prvovrstno. Tu imamo najboljše strokovnjake v vseh različnih strokah. Tudi temu delavstvu je minister g. dr. Jankovič leta 1923 z velikanskimi plakati obljubil, da bo podpiral njihova stremjenja za zboljšanje žalostnega materialnega položaja in da jim bodo ohranjene vse stare pravice. Ali ne eno in ne drugo se ni izpolnilo. Železniška uprava je tem pridnim delavcem vzela ugodnosti glede vožnje, vzela ugodnosti glede dobave premoga, vzela premije itd. Pri prevedbi na urnino leta 1924 so mnogi delavci in uslužbenci bili hudo zapostavljeni. G. minister Sušnik je hotel leta 1924 te trdote izenačiti, ali predno je bil ta načrt iz-

veden, je moral zapustiti svoj urad. Sedaj smo že v letu 1926, pa še nobeden od prizadetih delavcev ni dobil vinarja od svote, katero jim dolguje železniška uprava. Po tej krivici je prizadetih okoli 200 delavcev. Tudi napredovanje se še ni izvršilo, kakor predpisujejo pravilniki in zakon, in na ta način je izgubilo delavstvo samo v mariborski delavnici vsako leto nad 300.000 Din. Absolutna potreba je, da se delavstvo po delavnicah kakor tudi na progi definitivno nastavi, ker po sedanjih ureditvah ni dovolj preskrbljeno ne za bolezen, ne za nezgode, kakor tudi ne za starost.

Stanje delavnice pa v državni upravi postaja zelo žalostno. Streha propada, ker je krita s pločevino in lepenko, katera je že na mnogih mestih preluknjana. Državna uprava niti ne da na razpolago potrebnega materiala za pleskanje strehe in za popravo odprtih, skozi katere teče voda. Radi tega je tramovje pod streho že tako trhlo, da se je bati, da se na nekaterih mestih v slučaju debelega snega ali viharja zruši na delavce. Delavnico bi trebalo na vsak način razširiti in sicer z novo moderno kotlarno in lastno livarno. Za vse to so že izdelani posebni načrti. Vlada bi storila veliko delo za državo, ako bi za popravo in razširjenje delavnice najela posojilo.

Kar se tiče nakupovanja surovin in drugega blaga za delavnice, sem že prej omenil, da je pod vsako kritiko. Zanimivo je, kako se naroča les za delavnice. Strokovnjaki so mnenja, da se mora mehak les sušiti vsaj 1 do 2 leti, a trdi les 3 do 4 leta. (Ivan Vesenjani: Vsak mizar to ve, samo državna uprava ne!) V mariborski delavnici pa uporabljajo les, na katerem so septembra in oktobra še ptičji prepevali v gozdu. Surovi les se uporablja ne samo za popravo tovornih, ampak tudi za popravo vaših salonskih vozov. (Poslanec Kremžar: Se bodo podrli, jaz se ne bi vozil v njih.) Glavni krivec je tukaj zopet okorni zakon o državnem računovodstvu. Delavnici primanjkuje potrebne pločevine, žice, železa, bakra, svinca, barv in lesa. Ker primanjkuje delavnici n. pr. mazilno olje, krtače in dobro blago za ležišča, ima državna železniška uprava v zadnji dobi ogromno škodo. V Rakeku in drugih večjih tovornih postajah v Sloveniji se je nakopičilo zadnje mesece okoli 2000 natovorjenih vozov, katerih Italija ni hotela sprejeti, ker so postale osi skoro pri vsakem vozu vroče. Vzrok je bil slab material, katerega je centralna železniška uprava dala delavnicam na razpolago za ležišča in pa seveda tudi slabo olje. Bolje bi bilo, da bi si železniška uprava za delavnice oskrbela stalne solidne liferante. Železje kupuje delavnica po 10 kg, ker ni kredita za večje dobave.

Stalež lokomotiv je v Mariboru 382. V popravilu jih je sedaj okoli 50, a čaka jih na popravilo še nad 30. Okoli 30 lokomotiv pa je v majhnih popravilih v kurilnicah. Lokomotive, ki so v službi, so večinoma zelo stare in obrabljene, tako, da se je bati, da bo zadela ljubljansko direkcijo, kar se tiče lokomotiv, prav kmalu katastrofa. Delavnica je popravila lansko leto 80 lokomotiv.

Osebnih in službenih vozov je čisto popravila 218, srednja in mala popravila so se izvršila na 1852 vozovih, skupaj je torej popravljenih 2070 osebnih vozov. Tovornih vozov je delavnica izdelala 894 novih, srednja in mala popravila v 8397 slučajih, torej skupaj 9291. Skupna popravila in novi vozovi znašajo v mariborski delavnici lansko

Šegula Stefan, čevljarški mojster v Studencih, Aleksandrova cesta št. 13 izdeluje vsakovrstne čevlje po meri. Železničarjem dajem tudi na obroke. 8

Lepe fotografije dobite! Fotografatelj M. JAPELJ, Maribor, Aleksandrova cesta 25, Trgovski dom. Železničarji znižane cene! 5

Popravila vsakovrstnih ur izvršim točno in po ceni. Zlatina Ig. JAN Srebrnina Grajski trg 4, Maribor. 16

Čevlje do najfinejših izdelave izdeluje po najnižjih cenah Kristovič Anton, čevljar v Studencih, Kralja Petra cesta št. 68. Prevzema tudi vsakovrstna popravila. 3 24

leto 11.361. Povdariti pa moram, da čaka v Sloveniji na postranskih progah še nad 4000 vozov na popravilo. Samo na postaji Tezno jih je okoli 1800. Ako bi se dalo delavnicam dovolj kredita za razširjenje in nabavo potrebnih surovin in strojev, potem bi se lahko pri lokomotivah dosegel za 100%, pri osebnih za 40% in pri tovornih za 120% večji uspeh. Na vsak način bo potrebno, da se mariborska delavnica elektrificira.

Dognano je, da se državne železniške delavnice radi tega tako zanemarjajo in zapostavljajo, ker je gotova struja, katera hoče, da privatne delavnice dobro zaslužijo. Aktivni ministri, direktorji, načelniki in posamezni poslanci so akcionarji teh delavnic, ali pa so na drug način angažirani. Isto je bilo pri Brodarskem društvu, kjer je odličen aktiven minister še danes član upravnega sveta, a njegov tast predsednik sindikata. Da je moral g. Radojevič iti, se ima zahvaliti dejstvu, ker je bil tem visokim gospodom neljub.

(Dalje prihodnjič.)

ZAHVALA.

Podpisana se najljudneje zahvaljujem Osrednjemu odboru PZ za nakazano mi posmrtnino v znesku 250 Din po mojem pokojnem možu.

Ljubljana, dne 12. novembra 1926.

Neža Kralič, vdova.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

r. z. z. o. z.

se priporoča za tiskanje knjig, brošur, vabil, vizitk, računov, lepakov in drugih tiskovin.

V Knjigarni in prodajalni Cirilove tiskarne na Koroski cesti št. 5 in v Podružnici te knjigarne in prodajalne v Aleksandrovi cesti št. 6 dobiš dobro in poceni: papir, pisarniški, pisemski, ovojni, svileni in prešani za kinč; svinčnike, peresa, ravnila, črnilo in druge potrebščine; vsakovrstne knjige, leposlovne in šolske ter razne molitvenike.

Kuhinjsko posodo

pločevinasto, postekleno, lahke vrste, kakor tudi posebno težke vrste, vsaki gospodinjini znano pod prvovrstno znamko »Herkules«. In aluminijevo posodo, litoželezno in postekleno posodo. — Nadalje vse kuhinjske potrebščine, kakor mline za meso, orehe, kavo, mak in poper. Tehtnice za kuhinjo in meropreizkusne za trgovce z uteži. Ribeže ravne, okrogle, polokrogle in oglate. Lopatice za oglje, pepel in smeti. Sita, deske za testo in valjarje. — Likalnike. — Razne oblike za vsakovrstno pecivo. Kutije za špicerijo in dišave. — Kotličke in šibe za sneg. — Solnike, ročke za mlekonosače, razne servise, cedila za juho, čaj, testo in salato. — Vedrice, umivalnike z vrčem. — Stiskalnice za ocvirke in krompir. Različno izdelane samovare. — Škafje, okrogle in oval. — Lonce za kuhanje perila in perilnice. — Vse to in še mnogo drugega prepotrebnega blaga dobite po konkurenčni ceni, tudi ceneje kot v žel. konzumih pri

:-:-: A. VICEL, MARIBOR :-:-:
Glavni trg št. 5. 12